

Т.І. ПОПОВА, Н.В. ДЕВ'ЯТКО
Українська інженерно-педагогічна академія

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ СПЕЦОДЯГУ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ САЛОНІВ КРАСИ

У статті розглянуто стан, проблеми і перспективи розвитку технологічних дисциплін на прикладі проектування швейних виробів. Запропоновані засоби поліпшення учбового процесу шляхом застосування активних методів навчання і поглиблення зв'язку з виробництвом.

Ключові слова: спецодяг, проектування, працівники салонів краси, технологічний процес, комбінезон, майстер манікюру та педикюру, фахівець.

T.I. POPOVA, N.V. DEVIATKO
Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy

FEATURES OF DESIGNING FOR WORKING SALONS OF BEAUTY

The purpose of the article is to determine the components of the uniform of the beauty salon employee, to study the historical aspects of the development of the working clothes, to identify the requirements for working clothes and determine the most important indicators of quality of working clothes and features of its design. In recent years, there was a need for a professional approach to the design and manufacture of special cloths for masters of manicure and pedicure. Most salons require an individual approach to the development and manufacture of sewing products not large batches, taking into account their own interior image, its trade mark, etc. Consequently, there are contradictions between the lack of an individual approach to the design of overalls for beauty salon masters and the need for quality of that meets fashion trends, aesthetic, ergonomic, and technological requirements, which led to the choice of the topic of our study "Features of designing of working cloths for beauty salon workers". The most important indicators of quality of overalls for the beauty salon are (included): indicators of ergonomics, functionality, aesthetics, constructive ones. Then technological and economical features, which have significant influence on choice of working cloths, particularly of the material of the overalls. In the course of the developing of models by designers and technologists of the models of overalls for the purpose of manufacturing, the following indicators were taken into account: constructiveness, technology, efficiency. During the survey, the questionnaire and expert assessment, features and quality indicators are determined. This is important to consider, when designing work clothes for beauty salon workers.

Key words: overalls, designing, beauty salon workers, costume, master of manicure and pedicure.

Постановка проблеми. Працівник салону краси є важкою і в той же час цікавою роботою, яка, зобов'язує володіти професійними знаннями, уміннями та мати певні комунікаційні якості для спілкування з людьми. Моральна стійкість, зібраність, доброзичливість, пунктуальність, працьовитість і терпіння – якості, які щодня допомагають фахівцям будь-якої професії індустрії краси створювати теплу атмосферу на робочому місці.

Важливість професії полягає, по-перше, в наданні якісних послуг та отриманні гарного результату виконаної роботи, а по-друге – в тому, що клієнт певного салону краси довіряє майстру власну зовнішність та здоров'я.

Робота працівника салону краси пов'язана з постійною динамікою, зміною пози статури і в такому ритмі працівник повинен відпрацювати вісім і більше годин. Отже, вкрай цінно, щоб майстер, зокрема манікюру та педикюру, відчував себе комфортно, охайно в спецодязі під час роботи. Саме тому важливо правильно підбирати спецодяг, який повинен відповідати всім нормам і вимогам, бути технологічним, естетичним, а найголовніше бути зручним і комфортним.

Аналіз останніх досліджень. Проектуванням спеціального одягу займались Кокеткін П.П., Чубарова З.С., Афанасьєва Р.Ф., особливості виготовлення спеціального одягу розглядали Амірова Е.К., Сакуліна О.В. та ін. Однак питання щодо проектування спецодягу для працівників саме салонів краси у сучасних умовах не були вивчені і досліджені.

Протягом останніх років виникла потреба у професійному підході до проектування та виготовлення спеціального одягу для майстрів манікюру та педикюру. Більшість салонів потребують індивідуального підходу до розробки і виготовлення швейних виробів не великими серіями, з урахування власного іміджу салону, його торгового знаку та ін. Отже, існують протиріччя між відсутністю індивідуального підходу до проектування спецодягу для працівників салонів краси та необхідністю виготовлення якісного одягу, який би відповідав тенденціям моди, естетичним, ергономічним, технологічним вимогам, що зумовило вибір теми нашого дослідження «Особливості проектування спецодягу для працівників салонів краси».

Мета дослідження – визначити складові костюму працівника салону краси, вивчити історичні аспекти розвитку костюму, виявити вимоги до спеціального одягу і визначити найбільш важливі показники якості спецодягу та особливості його проектування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Проектування сучасного спецодягу передбачає врахування індивідуальності працівника, його захист від забруднень і зовнішніх впливів, зручність для виконання службових обов'язків та створення відповідного комфорту для життєдіяльності організму, що сприяє успішності роботи салону краси в цілому.

Дослідження історичного розвитку та становлення косметологічного спецодягу від простих форм до формування фірмового стилю показало, що одяг для виконання певної роботи виник ще в Давньому Єгипті

у IV–VII ст. н. е., (у вигляді звичайного фартуха, який мав вигляд смужки тканини, яка чергувалась зі шкірою або плетеною лозою) пройшов певний шлях розвитку. На сьогоднішній день спецодяг для працівників салонів має певні складові (брюки, куртка (блузон), халат, фартух, комбінезон, головний убір, рукавички, змінне взуття), що відповідають певним вимогам (гігієнічним, зручності, функціональним, стильним, розробленим з урахуванням модних тенденцій).

В ході проведеного опитування в соціальній мережі «Instagram», в якому взяли участь 60 салонів з 15 різних міст України (рис. 1) встановлено, що спецодяг для всіх майстрів присутній тільки в 12% салонах краси. У 59% опитаних спецодяг носять тільки косметологи, а в 29% салонів передбачені медичні або «марочні» халати для косметологів та майстрів манікюру.

Наявність спецодягу в салонах краси

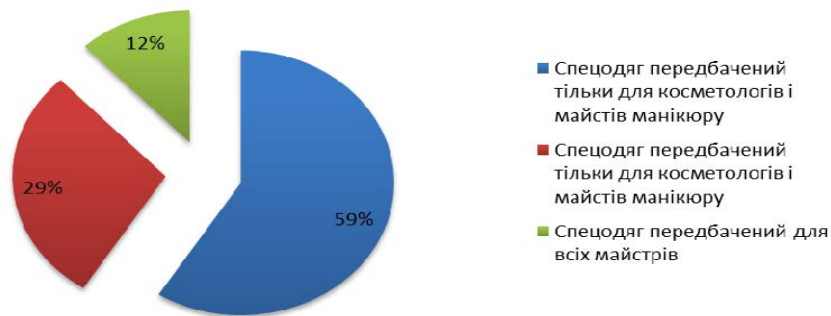

Рис. 1. Наявність спецодягу в салонах краси

Відомо, що при згадці слова «спецодяг» у багатьох працівників салонів краси виникають асоціації з безформеною, одноманітною «уніформою», яка не тільки не виражає індивідуальність співробітника, але і сприяє зниженню його творчого потенціалу і бажання якісно працювати. Однак за цим терміном криється безліч можливостей для самореалізації працівника і успішності салону краси в цілому.

Зараз створенням різних варіантів уніформи займаються багато дизайнерів і модельєрів, а число організацій і компаній, що бажають придбати уніформу для своїх співробітників, постійно зростає. До основних властивостей спецодягу віднесено:

- Захист від забруднень і зовнішніх впливів.
- Практичність. Вона повинна бути зручна для виконання службових обов'язків, не повинна утрудняти рухів.
- Формування почуття причетності. Людина в уніформі відчуває підвищене почуття відповідальності за свою роботу, відчуває себе частиною компанії.

Співробітники в уніформі привертають увагу оточуючих не тільки до себе, але і до своєї компанії. Так, сьогодні існує декілька типів салонів краси, які відрізняються один від одного асортиментом послуг, досвідом персоналу і цінами. Отже, можна відокремити 3 основних варіанти салону краси:

Перший варіант – це салон краси базового рівня. Це звичайна перукарня. Основні послуги тут – це стрижка волосся та їх фарбування. Зазвичай такий салон краси знаходиться близько до потенційних клієнтів, тобто в спальному районі. Персонал в салоні працює зі спеціальною освітою та має достатні навички для виконання роботи.

Другий варіант салону краси – це салон середнього рівня. На відміну від попереднього тут працюють більш професійні майстри, які знають останні тенденції в моді і можуть проконсультувати своїх клієнтів. Прейскурант тут ширше, він включає крім стрижки та фарбування, манікюр, педикюр, масаж і деякі інші послуги.

Третій варіант, найпрестижніший варіант – це салон краси класу "люкс". В ньому працюють найкращі фахівці, на чолі яких зазвичай стоїть відомий в місті або навіть в країні майстер, який має різноманітні грамоти і нагороди за свою професійну діяльність. Відомі майстри можуть проконсультувати клієнта з того чи іншого питання.

У гарному салоні відвідувач має почуватися затишно з найперших кроків. З будь-яким клієнтом важливо встановити психологічний контакт. Одним клієнтом потрібно поради, що буде їм більше личити, інші самі все заздалегідь знають. Потрібне часто людське вміння вести розмову і переконувати для того, щоб не тільки виконати побажання клієнта, але й показати йому щось нове, тоді він прийде знову та порадить звернутися до вас своїм знайомим.

В статті представлений до розгляду саме спецодяг для майстрів манікюру (фахівець з догляду за нігтями і шкірою на руках). Для здійснення професійної діяльності майстер манікюру повинен володіти певними знаннями (правила виконання манікюрних робіт; санітарії та гігієни; призначення інструментів та особливості їх використання, прийоми користування ними та правила їх зберігання; способи підбору лаків різних видів, кольорів та відтінків; правила обслуговування відвідувачів та принципи професійної етики; способи надання першої медичної допомоги тощо) та вміннями (гігієнічно чистити нігті на пальцях рук;

знімати лак, гель-лак; обпилювати нігті для надання їм потрібної форми, покривати їх лаком, гель-лаком; підбирати лаки різних видів кольорів та відтінків; підготувати робоче місце до роботи, утримувати його в порядку; правильно користуватися приладами, інструментами, апаратурою; виконувати різні види манікюру, фарбування, нейл-дизайну; дезінфікувати інструменти; дотримуватись правил техніки безпеки).

В ході дослідження встановлено, що асортимент тканин, що відповідає всім необхідним вимогам спецодежуги високої якості, постійно поповнюється новими розробками. При виготовленні одягу для майстрів салонного бізнесу доцільно застосовувати високоякісні матеріали з використанням еластичних волокон, завдяки чому одяг комфортний у використанні і не сковує рухів. При виборі тканини для спецодежуги враховують наступні характеристики:

- водовідштовхувальність (тканини повинні бути оброблені спеціальними відразливими просоченнями);
- стійкість до фарби, окиснювачів, ацетону;
- повітропроникність (здатність тканини пропускати повітря, тобто людина в одязі з такої тканини менше потіє, також така тканина не вбирає запахи);
- безпечність тканини (тканини не повинні завдавати шкоди здоров'ю і відповідати стандартам безпеки);
- зносостійкість (тканини повинні бути стійкі до багаторазового прання при високих температурах, дезінфекції та прасування);
- еластичність і формостійкість (тканина не повинні сильно м'ятися і деформуватися).

Психологами доведено, що колірне виконання одягу впливає на психоемоційний стан як самого майстра, так і клієнта. Кольори здатні викликати певні емоції і формувати відчуття. Важливо пам'ятати, що клієнти салону краси приходять не тільки за певними послугами, а й з метою відволіктися від повсякденних проблем, зняти стрес і розслабитися. Тому і в інтер'єрі салону, і в спецодезугі співробітників важлива присутність релаксуючих кольорів, що знижують рівень тривожності. При виборі кольору спецодежуги потрібно враховувати загальну колірну гамму салону.

Незважаючи на те, що основна частина халатів і костюмів для фахівців медичних клінік і косметологічних кабінетів залишається як і раніше білою, поряд з ними популярністю користуються «змішані» варіанти: поєднання білого кольору з зеленим, бірюзовим, синім, блакитним, бордовим. Менш затребувана у косметологів, але має місце бути спецодег м'яких відтінків: бежевого, світло-блакитного, попелястого і ніжнорозового кольору. Для майстрів манікюру також виготовляються також халати і костюми природних кольорів: кремового, коричневого, золотистого, малинового, блакитного, бузкового та зеленого.

Багато дизайнерів із зацікавленістю працюють над удосконаленням спецодежуги різних видів: одягу медичних працівників, корпоративного одягу, спеціального одягу працівників сфери послуг і т.д. Правильний спецодег - зручний, функціональний і в той же час стильний, розроблений з урахуванням модних тенденцій. Такий одяг працівник буде носити із задоволенням. У салонному бізнесі працюють переважно жінки, які хочуть мати гарний вигляд у будь-якій ситуації, в тому числі і на робочому місці, тому сучасні виробники спецодежуги розробляють його для майстрів салону з урахуванням не тільки комфорту і практичності, а й естетичності, оригінальності.

Для виявлення особливостей при проектуванні спецодежуги для працівників салону краси був обраний метод індивідуального анкетування з наступним порівнянням та обробкою анкет респондентів (в якості яких виступали майстри манікюру та педикюру салонів краси). Для визначення найбільш важливих особливостей (кольору спецодежуги; видів оздоблення; кишень; застіжки; довжини рукава; конструкції коміру; способу обробки низу брюк та рукавів) під час проектування спецодежуги для працівників салонів краси респондентам пропонувалось в анкеті обрати відповіді найбільш доцільні на їх думку.

В результаті аналізу анкет з відповідями респондентів було з'ясовано, що спецодег повинен бути чорного кольору (рис. 2) із малюнком або принтом (рис. 3), кишнями у бокових швах (рис. 4), з центральною застіркою на кнопки (рис. 5), мати довгий рукав (рис. 6), з коміром сорочкового типу (рис. 7) та обробкою низу виробу у підгин (рис. 8).

Рис. 2. Діаграма визначення кольору

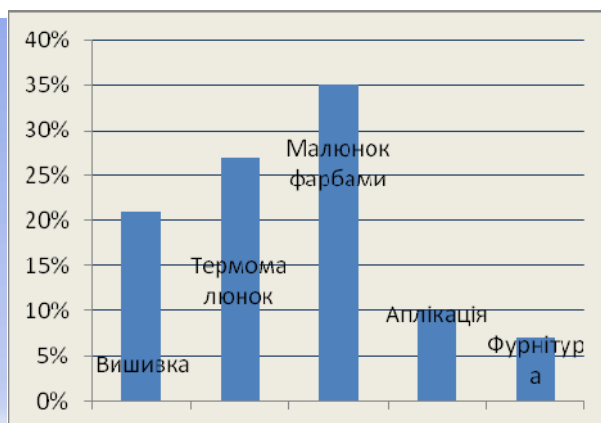

Рис. 3. Діаграма визначення оздоблення

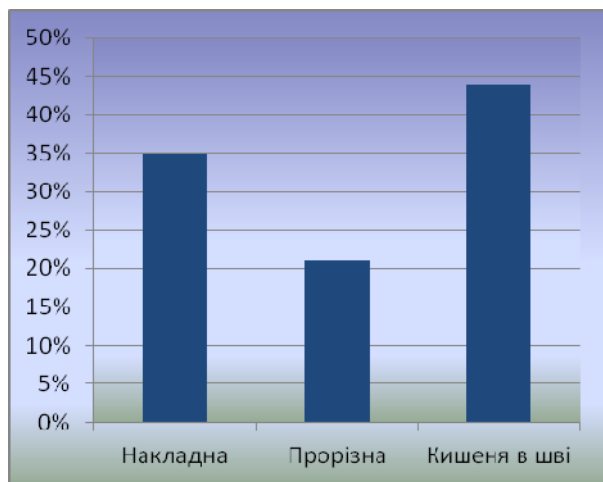

Рис. 4. Діаграма виду кишені для спецодягу

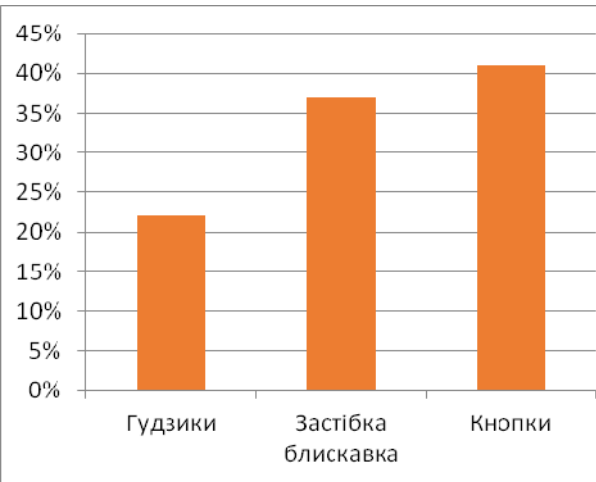

Рис. 5. Діаграма виду застіжки для спецодягу

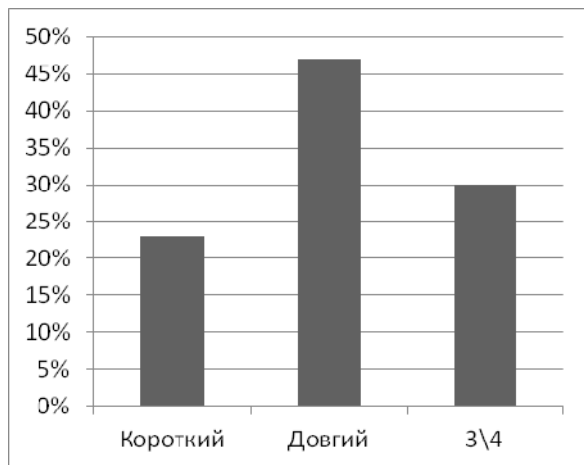

Рис. 6. Діаграма довжини рукава

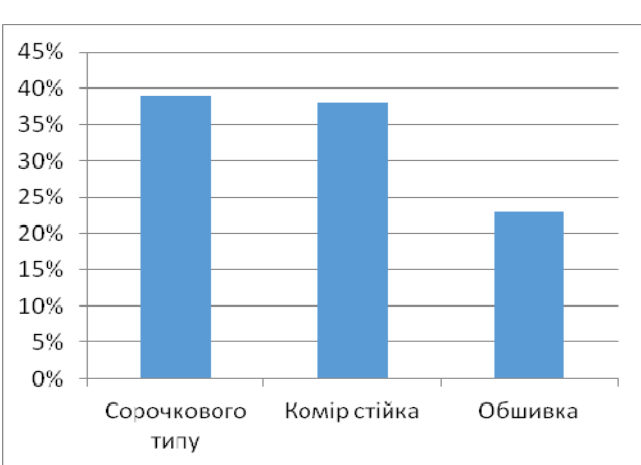

Рис. 7. Діаграма визначення коміру для спецодягу

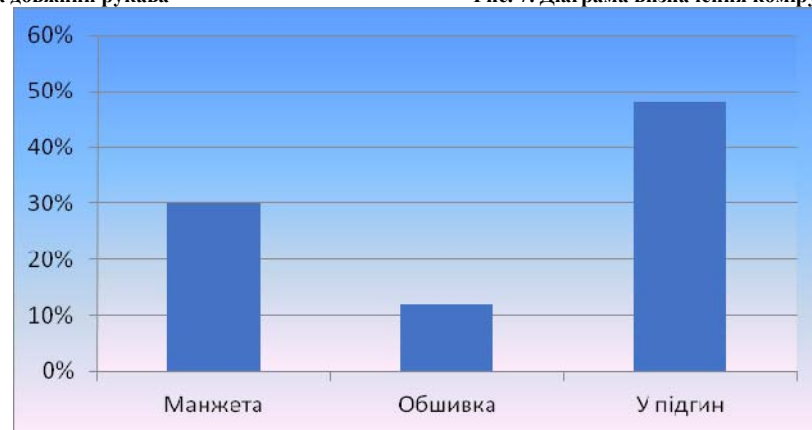
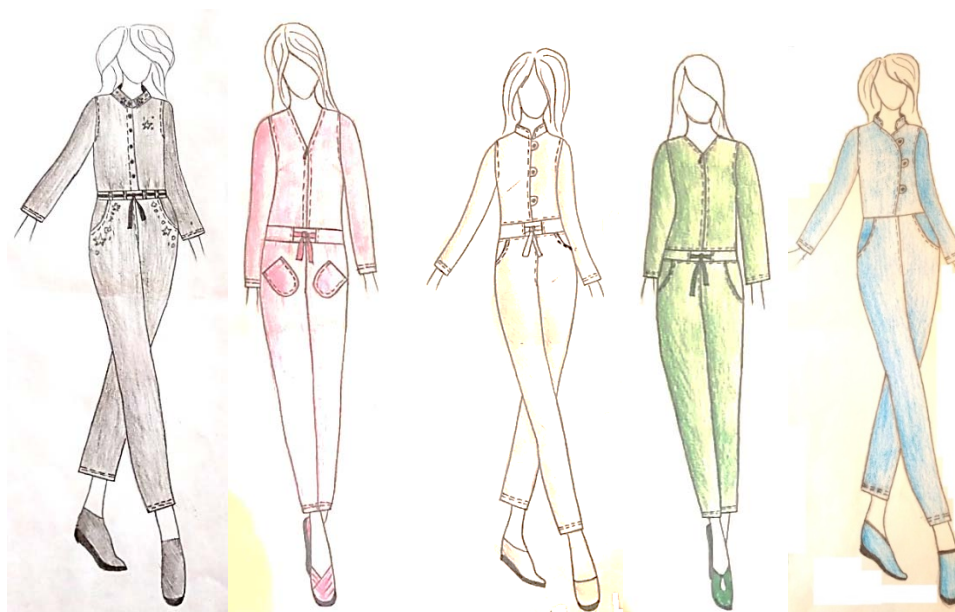

Рис. 8. Діаграма обробки низу брюк та рукавів спецодягу працівників салону краси

В результаті проведеного дослідження, враховуючи бажання респондентів встановлено, що найбільш доцільним одягом для використання під час роботи майстрів манікюру буде комбінезон із бавовняної тканини. На підставі чого розроблено колекцію моделей для спецодягу (рис. 9)

Крім того, встановлено найбільш важливі показники якості спецодягу для працівників салону краси, до яких віднесено показники ергономічності, функціональності, естетичності, конструктивно-технологічності та економічності мають визначний вплив при виборі споживачем виду матеріалу комбінезону. Психологічний показник комфортності являється також одним із основних критеріїв вибору спецодягу. Дані показники були розглянуті експертами, в якості яких виступали викладачі кафедри технології та дизайну Української інженерно-педагогічної академії та викладачів Харківського професійного ліцею швейного виробництва та побуту УПА. Так, були визначені найбільш важливі показники, які необхідно враховувати під час проектування одягу (показник ергономічності (9.93%) та показник психологічної комфортності спецодягу (9.87%)). В процесі оцінювання конструкторами та технологами даних моделей на предмет виготовлення їх на виробництві були враховані такі показники як: конструктивність, технологічність, економічність. В результаті, на думку, фахівців швейної галузі для виготовлення у виробничих умовах було обрано модель 1, оскільки вона найбільше всього відповідає як

вимогам респондентів, так і показникам якості, що були обрані експертами. Крім того, модель 1 є найбільш доцільною для виготовлення у виробничих умовах, оскільки її техніко-економічні показники найбільш кращі у порівнянні з іншими моделями.

Модель 1

Модель 2

Модель 3

Модель 4

Модель 5

Висновки. Отже, в ході дослідження було розглянуто складові костюму для спецодягу для працівників салонів краси, визначено найбільш важливі вимоги, перелік основних знань і вмінь майстрів манікюру, а також розглянуті види матеріалів, їх властивості та колір, що найбільш доцільно використовувати для виготовлення спецодягу. Крім того, в ході дослідження під час анкетування і експертної оцінки визначено особливості та показники якості, які важливо враховувати під час проектування спецодягу для працівників салонів краси.

Подальшого дослідження потребує розгляд особливостей проектування одягу для перукарів, косметологів та ін. працівників салонів краси.

Література

1. Промышленное проектирование специальной одежды / Кокеткин П.П., Чубарова З.С., Афанасьева Р.Ф. – М. : Легкая и пищевая промышленность, 1982. – 184 с.
2. Амирова Е.К. Изготовление специальной и спортивной одежды : учебник для кадров массовых профессий / Амирова Е.К., Сакулина О.В. – М. : Легпромбытизлат, 1985. – 256 с.
3. Интернет ресурс [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.chercherlafemme.ua/budem-znakomy-modnye-lyudi/>
4. Дипломное проектирование : справочное пособие для выполнения подраздела «Выбор материала». – Харьков : Украинская инженерно-педагогическая академия, 2003. – 66 с.
5. Elkotex. Требования к ткани для медицинской одежды [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.elkotex.ru/ru/stati/124-trebovaniya-k-tkani-dlya-meditsinskoj-odezhdy.html>.

References

1. Promyshlennoe proektirovanie special'noj odezhdy / Koketkin P.P., Chubarova Z.S., Afanas'eva R.F. – M. : Legkaja i pishhevaja promyshlennost', 1982. – 184 s.
2. Amirova E.K. Izgotovlenie special'noj i sportivnoj odezhdy : uchebnik dlja kadrov massovyh professij / Amirova E.K., Sakulina O.V. – M. : Legprombytizlat, 1985. – 256 s.
3. Internet resurs [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu : <http://www.chercherlafemme.ua/budem-znakomy-modnye-lyudi/>
4. Diplomnoe proektirovanie : spravocnoe posobie dlja vypolnenija podrazdela «Vybor materiala». – Har'kov : Ukrainskaja inzhenerno-pedagogicheskaja akademija, 2003. – 66 s.
5. Elkotex. Trebovaniya k tkani dlja medicinskoj odezhdy [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu : <http://www.elkotex.ru/ru/stati/124-trebovaniya-k-tkani-dlya-meditsinskoj-odezhdy.html>.

Рецензія/Peer review : 4.11.2018 р.

Надрукована/Printed : 18.12.2018 р.
Рецензент: д.т.н., проф. Рябчиков М.Л.